

Praktyki obywatelskie Polaków. Red. J. Raciborski.
Wydawn. IFiS PAN, Warszawa 2010

PRAKTYKI OBYWATELSKIE POLAKÓW

Praktyki obywatelskie Polaków. Red. J. Raciborski.
Wydawn. IFiS PAN, Warszawa 2010

PRAKTYKI OBYWATELSKIE POLAKÓW

**PRACA ZBIOROWA POD REDAKCJĄ
JACKA RACIBORSKIEGO**

Wydawnictwo IFiS PAN
Warszawa 2010

rcin.org.pl/ifis

Publikacja dofinansowana przez Instytut Socjologii
Uniwersytetu Warszawskiego

Zawarte w tym tomie teksty zostały przygotowane w ramach projektu badawczego
„Obywatelstwo w perspektywie socjologicznej” nr NN 116 132 0 35 finansowanego
przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Recenzent

prof. dr hab. Henryk Domański

Projekt okładki

Andrzej Łubniewski

Redakcja

Elżbieta Morawska

ISBN 978-83-7683-022-3

Copyright © by Authors and Wydawnictwo IFiS PAN, 2010

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Żadna część niniejszej publikacji nie może być reprodukowana, przechowywana
jako źródło danych i przekazywana w jakiegokolwiek formie zapisu bez zgody
posiadacza praw.

Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN
00-330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72, tel. (22) 65 72 897
e-mail: publish@ifispan.pl

Spis treści

Jacek Raciborski	
<i>Wprowadzenie: oblicza obywatelstwa</i>	7
Jarosław Kiliński	
<i>Naród a państwo – przynależność narodowa a obywatelstwo</i>	21
Jerzy Bartkowski	
<i>Państwo, prawa i obowiązki obywatelskie w świadomości społecznej</i> ...	51
Przemysław Sadura	
<i>Państwo, rynek i klasy średnie w Polsce</i>	81
Jacek Raciborski	
<i>Obywatel jako wyborca</i>	103
Marta Bucholc	
<i>Jestem obywatelem, więc głosuję?</i>	121
Marta Szaranowicz-Kusz	
<i>Status, uczestnictwo, identyfikacja. Problemy uznania cudzoziemców za polskich obywateli</i>	161
Agnieszka Kwiatkowska	
<i>Koncepcja obywatelstwa w teorii feministycznej</i>	185
Barbara Frątczak-Rudnicka	
<i>Wiek a koncepcja „dobrego obywatela”</i>	221
Piotr Chmielarczyk	
<i>Wojsko Polskie w opinii obywateli: schyłek modelu republikańskiego</i>	241
Komunikaty	
Jędrzej Ochremiak	
<i>Referenda lokalne w sprawie odwołania władz, 2002–2010</i>	273
Jędrzej Ochremiak	
<i>Institucja inicjatywy ludowej w Polsce, 1999–2010</i>	281

Wojciech Rafałowski	
<i>Kwestia zgodności preferencji wyborczych w ramach gospodarstwa domowego</i>	291
Wojciech Rafałowski	
<i>Przyczynek do kwestii racjonalności obywateli: system wyborczy a preferencje</i>	297
Anna Kuczyńska	
<i>Praktyki obywatelskie w sieci</i>	309
Aneks	323
Noty o Autorach.....	345